

60 let ansambla Jaz pa ti

Za člane ansambla Jaz pa ti z Godešiča je bilo leto 2009 jubilejno, saj so praznovali 60-letnico delovanja, minilo je 50 let od njihovega prvega zvočnega posnetka, sedanji člani Alojz in Ivan Igličar ter Jože in Matija Rant pa so skupaj šteli častitljivih 300 let.

Začetki ansambla Jaz pa ti segajo v leto 1949,¹ ko so se godeški fantje zbrali v glasbeni skupini, da bi igrali med odmori in po zaključku gledaliških iger, ki so jih na Godešiču v povojnem času množično uprizarjali. Pobudnik ustanovitve ansambla je bil Ivan Igličar, ki mu je med vojno, leta 1943, stric Alojz Rant podaril klavirsko harmoniko. Ob koncu 2. svetovne vojne je bil Ivan star 15 let. To je bil čas veselja in obnove domovine, vrstile so se razne proslave, mitingi, izleti in podobna družabna srečanja, pri katerih je bil Ivan s svojo harmoniko nepogrešljiv.

Čas pa je pokazal, da je zvok harmonike premalo, zato so mladi iz zbranih

Kvintet Jaz pa ti leta 1959 na Godešiču. Od leve proti desni: Alojz Jenko, Jože Rant, Alojz Igličar, Ivan Igličar in Matija Rant. (foto: arhiv Matija Ranta)

sredstev od iger in plesov kupili nove inštrumente. Tako se je leta 1949 oblikovala prva zasedba ansambla Jaz pa ti v sestavi: Ivan Igličar – harmonika, Alojz Igličar – berda, Alojz Jenko – kitara, Vinko Kavčič – kitara in Srečo Kuralt – bobni. Ni znano, kako je prišlo do imena ansambla. Alojz Igličar, Jurčkov iz Reteč, je na boben narisal moškega in žensko pod rdečo marelo in pod njima po priljubljeni ljudski pesmi napis Jaz pa ti.

Po nekaj letih je Alojz Jenko kitaro zamenjal za trobento, Jože Rant je Vinka Kavčiča nasledil na kitari, bobne so opustili. Leta 1954 so šli fantje k vojakom in s seboj vzeli tudi

1 Rant M., Igličar I., Ansambel Jaz pa ti, str. 388–389.

inštrumente. Zaradi druženja z raznimi glasbeniki iz vse Jugoslavije so v tem času glasbeno zelo napredovali. Po vrnitvi je začel ansambel konec leta 1956 znova delovati, na klarinetu se jim je pridružil še Matija Rant. Nastal je klasičen »Avsenikov kvintet«, v sestavi harmonika, klarinet, trobenta, kitara in berda (bas).

Zanimivo je, da so bili vsi člani ansambla sosedje, doma iz Lošča, jugovzhodnega predela Godešiča, in med seboj tudi v sorodu, saj sta Tišlarjeva Alojz in Ivan Igličar brata, prav tako tudi Matijevo Jože in Matija Rant, med seboj pa so bratrance. Članom ansambla Jaz pa ti je bila glasba nekako položena v zibelko, saj je njihov stric Alojz Rant, Matičkov iz Reteč, doktor prava in nato župnik, leta 1922 v Retečah ustanovil tamburaško skupino Bisernica, ki jo je njegov brat Franc Rant vodil dolga leta po vojni. Sicer so bili člani ansambla glasbeni samouki, Ivan je »štite pobiral« iz radia in naučil še ostale člane. Nekaj let šolanja za klarinet je opravil le Matija.

Kot smo že omenili, so na začetku igrali za ples po zaključku gledaliških predstav, tako doma na Godešiču kot tudi na raznih gostovanjih. Kmalu so začeli igrati na veselnicah v okoliških krajih. Njihovo igranje na veselnicah sta »pregnala« ozvočenje, ki se je pričelo pojavljati v začetku šestdesetih let, in skrb za dom in družino, saj so fantje postali družinski možje.

Po spletu okoliščin je 9. decembra 1959 nastal njihov prvi zvočni posnetek, ki se je na srečo ohranil. Nekega večera so »ofirali« zdomskemu paru iz Avstrije, ki je bil nad njihovim igranjem tako navdušen, da je želel dobiti posnetek. Snemanje seveda ni bilo tako preprosto kot danes. Edini magnetofon je imel Medičev Marko iz Reteč, ki je nekaj časa živel v Nemčiji. Snemali so na Jekcovem domu v »hiši«, ki so jo zaradi boljše akustike obložili z odejami. Posneli so več kot 20 pesmi, kar je bil za tisti čas nedvomno velik podvig. Pri snemanju so sodelovale pevke Darinka Rant, Ladica Abina in Angelca Sešek ter pevci Ivan Novak, Martin Gajski in Janez Ahačič. Zanimivo je, da so posneli slovensko in nemško verzijo pesmi, za katere je prevode pripravil Marjan Stare.²

Skupina se je leta 1965 zmanjšala zaradi odhoda trobentača Alojza Jenka preko Nemčije v Kanado, kjer danes živi v kraju Thorold, blizu Niagarskih slapov. Od tedaj naprej Ivan, Jože, Lojze in Matija nastopajo kot kvartet, in sicer v isti zasedbi vse do danes.

Sodelovali so na raznih prireditvah doma, v bližnji in daljni okolici kot tudi v Selah na Koroškem, ki so pobratene s Škofjo Loko. Več let so igrali na tradicionalnem prvomajskem srečanju Godešanov na Osolniku. So nepogrešljivi na vseh vaških kulturnih prireditvah na Godešiču, ohranjajo tradicijo podoknic in »ofiranja« (najbolj razširjeno je bilo »ofiranje« Anam, nekoč so v eni noči »ofirali« kar 26 Anam), vabijo jih na razne osebne jubileje in druge priložnostne slovesnosti. Igrali so budnice, na veselnicah in svatbah, prireditvah pri odkrivanju spomenikov in spominskih plošč. V zadnjih letih so redni gostje na srečanjih ljudskih godcev

2 Rant M., Igličar I., Ansambel Jaz pa ti, str. 389.

na Ožboltu, v Vinharjah, v Sorici, na kmetiji Robež na Katarini idr. Igrali so že v cerkvi, Postojnski jami, pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani, na Grossglocknerju in na morju.

V zadnjih letih so bili najbolj aktivni leta 2006, ob praznovanju tisočletnice Godešiča, ko so nastopili na več kot petnajstih prireditvah, z najbolj odmevnimi nastopi v radijski oddaji Koncert iz naših krajev, osrednji občinski proslavi Občine Škofja Loka, ki je bila leta 2006 na Godešiču, in osrednji godeški kulturni prireditvi Večer na vasi.

Ansambel Jaz pa ti ni ustvarjal svojih pesmi, v njihovem repertoarju prevladujejo ljudske in narodno-zabavne viže, iz petdesetih in šestdesetih let prejšnjega stoletja, ki jim seveda dodajajo nove popularne pesmi. Skupina ima prepoznaven zven, saj iz njihovega muziciranja žari veselje do glasbe in življenja na sploh, k značilnemu zvoku pa poleg njihove uigranosti prispevajo tudi instrumenti, na katere igrajo že več kot petdeset let. Starejši poslušalci se ob njihovih zvokih z radostjo v srcu spominjajo svojih mladih dni, mlajše generacije pa jim tudi z zanimanjem prisluhnejo, saj takega zvena v živo ne slišijo pogosto.

Člani ansambla Jaz pa ti po šestdesetih letih muziciranja na Večeru na vasi, 23. junija 2009, na Godešiču. Od leve proti desni: Matija Rant, Ivan Igličar, Jože Rant in Alojz Igličar. (foto: Aleksander Igličar)

*50 let v večnosti je kratka doba,
50 let v življenju človeka je srednja doba,
60 let z ansamblom Jaz pa ti je lepa doba.*

Članom ansambla Jaz pa ti želimo, da bi njihova lepa doba še dolgo trajala.

LITERATURA:

Rant, Matija in Igličar, Ivan: Ansambel Jaz pa ti. V: Šega, Judita (ur.): *Godešič skozi tisočletje 1006–2006*. Godešič : Odbor za pripravo praznovanja tisočletnice Godešiča, 2006, str. 388–389.

3 Rant M., Igličar I., Ansambel Jaz pa ti, str. 389.